

HOMENATGE AL CREADOR DE 'LA FAMILIA ULISES' I ALTRES PERSONATGES DE FICCIÓ

Antoni Tudurí

Secció de
Genealogia de
l'Ateneu de Maó

Amable lector, he de confessar que, d'al·lot, vaig ser un afortunat en relació als meus companys coetanis des Castell; per una banda, a causa del fet que l'electricitat de La Eléctrica Mahonesa era propensa a apagades molt freqüents i que l'electricista del poble era el meu pare, el Sr. Serra, propietari del Cine España, va creure bo que la butaca (açò de *butaca* no és més que un eufemisme) de la dreta de la fileira 13, mirant a la pantalla, estigués reservada per a «l'electricista de guàrdia» i, per un altre pacte no escrit, el meu germà i jo teníem llicència per entrar de *pillo*, sense passar per la taquilla atesa per la senyora Laieta i per davall de la mà que recollia el tiquet d'entrada, (la mà del porter en *Perico Masseta*-Pere Albis-) qui feia el que en castellà en diuen *la vista gorda*.

Per una altra banda, la meva tia *Aguedi-*

ta Segó, mare del fotògraf Toni Vidal, tenia una botiga *multifuncional* que venia *efectos militares y navales* apart de juguetes, colònies i, molt important per a mi, *chis-*

diana de la post guerra incivil espanyola; les desgràcies de «Melitón Pérez» i, molt especialment, els inefables «Inventos del professor Franz de Copenhague», no tenia més remei que, o rascar-me la butxaca (cosa molt improbable per la seva buidor permanent) o pactar amb algun altre company amb més medis o fortuna.

Per cert, l'origen del nom T.B.O. ha estat un misteri fins fa poc,

però és segur que no és un acrònim, sinó el nom d'una «*Revista lírica en cuatro o cinco cuadros a gusto del consumidor*», estrenada a Madrid l'any 1909 i de la que no donarem més detalls, però sí és segur que ha donat nom a les publicacions que es coneixen actualment com a «còmic».

Per aquells anys 50 del segle passat jo no sabia que el seu autor era ciutadallenc, en Marino Benejam Ferrer (*Ciutadella 1890 + Barcelona 1975). I, possiblement, molts al·lots menorquins d'avui en dia desconeixen què era el «TBO» i qui era en Benejam. Per açò vull reivindicar aquest destacat menorquí, cinquè de 7 germans i fill d'en Pere Benejam Casanovas, cone-

gut com *Pere Blancu*, forner del ram de la pell i rellotger que va haver d'emigrar a Barcelona per l'enfonsada del sector de la sabata a causa de la pèrdua de Cuba, devers l'any 1897. Molt bé no ho va passar la família Benejam però se'n van sortir de tot i van anar fent via. Son pare volia que en Marí fos rellotger com ell, però el dibuix va guanyar la partida. I així el trobem dibuixant a revistes com «Pocholo» des de 1915, fins que a l'any 1934 entra a «TBO». Malauradament, l'any 1939 va ser declarat «rojo separatista» i va ser apartat del cercle d'autors i publicacions permeses i va sobreviure un temps dibuixant *recortables*, quaderns de dibuixos per a omplir de colors i felicitacions de Nadal fins que, un parell d'anys més tard va ser *perdonat* i va poder seguir treballant i donant notables dosis d'alegria als infants de la post guerra.

Seguint la manera de comentar les relacions de sang, un servidor (com tants altres menorquins) té, segons les dades de que disposem, 111 lligams col·laterals, el més proper amb 18 bots, mentre que el company de fatigues genealògiques, Antoni Guasch Bosch en té 121, però més propers que els meus; només 6 bots. Son avi i en Marí Benejam Ferrer eren cosins germans.

tes tals com «Pulgarcito», «DDT», «Florita» (aquest per al·lotes) i altres que em deixava mirar, sempre que els tractés bé. No obstant, el *chiste* per excel·lència era el «TBO».

El meu problema era que aquesta publicació no arribava as Castell i açò mai ho he digerit prou bé. Per poder llegir les aventures de l'explorador «Eustáquio Morcillón» i el seu criat «Babalí»; les extraordinàries peripècies de «La familia Ulises» que tan bé reflectia la vida quoti-